

[Hurbain v. Belgium](#) (br. 57292/16), 22.6.2021.¹

Nema povrede člana 10. EK

Aplikant je Patrick Hurbain, belgijski državljanin. Aplikant je glavni urednik lista Le Soir, koji je jedan od vodećih belgijskih dnevnih novina na francuskom jeziku.

Slučaj se odnosi na građanski sudski nalog izdan gospodinu Hurbainu, kao glavnom uredniku dnevnih novina Le Soir, da anonimizira, u svrhu „prava na zaborav“, elektronički arhiviranu verziju članka u kojem se spominje puno ime vozača koji je bio odgovoran za fatalnu saobraćajnu nesreću 1994. godine.

Pozivajući se na član 10. (sloboda izražavanja) Evropske konvencije o ljudskim pravima, g. Hurbain se žali na sudski nalog da anonimizira arhiviranu verziju članka na web stranici Le Soir, smatrajući tu naredbu kršenjem njegovog prava na slobodu izražavanja, slobodu štampe i slobodu širenja informacija.

Evropski sud je posebno primijetio da je, prema Apelacionom sudu, pretraga na web stranici novina ili na Googleu, samo unošenjem imena i prezimena dotičnog vozača, odmah pokrenula predmetni članak. Domaći sud zauzeo je stajalište da čuvanje članka putem interneta može nanijeti neograničenu i ozbiljnu štetu ugledu vozača, što mu daje "virtualnu kaznenu evidenciju", kada je on kaznu ne samo odslužio nakon pravomoćne osuđujuće presude, već je i bio rehabilitiran.

Stoga je utvrdio da bi najučinkovitiji način da se osigura poštivanje njegovog privatnog života, bez nesrazmjernog utjecaja na slobodu izražavanja g. Hurbaina, bilo anonimiziranje članka na web stranici novina zamjenom punog imena osobe sa slovom X. Belgijski sudovi vagali su vozačevo pravo na poštivanje privatnog života, s jedne strane, i slobodu izražavanja gospodina Hurbaina, s druge strane, u skladu s kriterijima postavljenim u sudskoj praksi.

Apelacioni sud je posebno uzeo u obzir štetu koju je vozač pretrpio zbog činjenice da je članak na mreži, uzimajući u obzir protek vremena (oko 20 godina) od njegovog prvobitnog objavljivanja i činjenicu da njegovo anonimiziranje na web stranici Le Soir ne bi utjecalo na tekst izvornog članka i bio bi najučinkovitija i najsrazmjernija mjera, među raznim opcijama. Stoga su razlozi koje su naveli domaći sudovi bili relevantni i dovoljni, a mjera izrečena gospodinu Hurbainu mogla bi se smatrati proporcionalnom legitimnom cilju kojem se teži (pravo na poštivanje privatnog života vozača) i kao uspostavljanje pravične ravnoteže između konkurentskih prava koja su u pitanju.

Sud je objasnio da zaključak do kojeg je došao u ovom slučaju ne uključuje bilo kakvu obavezu medija da sistematski i trajno provjeravaju svoje arhive. Što se tiče arhiviranja članaka, od njih se ne bi zahtijevalo da izvrše takvu provjeru, a samim tim i da se odvagaju različita prava koja su u pitanju, osim ako za to ne dobiju izričit zahtjev.

[Erkizia Almandoz v. Spain](#) (br. 5869/17), 22.6.2021.

Povreda člana 10. EK

Aplikant je g. Tasio Erkizia Almandoz, španjolski državljanin.

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za edukaciju i sudsku dokumentaciju Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

Slučaj se odnosi na sudjelovanje aplikanta, baskijskog separatističkog političara, u ceremoniji odavanja počasti bivšem članu terorističke organizacije ETA i njegove osuđujuće presude za javnu odbranu terorizma, te dobivanja dvanaestomjesečne zatvorske kazne i sedmogodišnje zabrane kandidovanja na izborima.

Pozivajući se na član 10. (sloboda izražavanja) Evropske konvencije, aplikant se žali na povredu njegovog prava na slobodu izražavanja zbog svoje osuđujuće presude za javnu odbranu terorizma, dok je, prema njegovom mišljenju, njegov govor imao za cilj samo pokretanje isključivo demokratskog i mirnog postupka osiguravanja neovisnosti Baskije.

Analizirajući primjenu različitih faktora koji karakteriziraju govor mržnje i izjave kojima se odobrava ili brani terorizam, Sud je utvrdio da, iako je aplikant dao izjave tokom ceremonije sjećanja na bivšeg člana ETA-e u napetom političkom i društvenom kontekstu, sadržaj i formulacija aplikantovih komentara pokazali su da nije namjeravao poticati ljude na nasilje niti odobravati ili braniti terorizam.

Prema mišljenju Suda, nije utvrđeno direktno ili indirektno poticanje na terorističko nasilje, a govor aplikanta na svečanosti, naprotiv, zagovarao je traženje demokratskih sredstava za postizanje specifičnih političkih ciljeva „abertzale left“. Sud je utvrdio da se miješanje javnih vlasti u aplikantovo pravo na slobodu izražavanja ne može smatrati "neophodnim u demokratskom društvu".

Ballıktaş Bingöllü v. Turkey (br. 76730/12), 22.6.2021.

Nema povrede člana 6. EK

Aplikantica je Burcu Ballıktaş Bigöllü, turska državljanka.

Predmet se odnosi na posebnu vrstu postupka u turskom pravnom sistemu u kojem je odbijen aplikanticin zahtjev za prestanak pravnih posljedica osuđujuće presude, a zbog navodne greške prilikom izračuna njenog uslovnog otpusta. Kako joj građanska prava nisu vraćena na vrijeme, odbijena je njena aplikacija za radno mjesto asistenta na javnom univerzitetu.

Pozivajući se na član 6. stav 1. (pravo na pravično suđenje) i član 8. (pravo na poštivanje privatnog i porodičnog života), aplikantica se žali da joj je uskraćen pristup sudu zbog pretjerano formalističkog sudskog ispitivanja njenog zahtjeva, što je zauzvrat imalo značajne negativne posljedice na njen privatni i profesionalni život.

U pogledu člana 6. Konvencije Evropski sud je zaključio da su domaći sudovi izvršili pravičnu procjenu, te da nije došlo do povrede člana 6. Konvencije.

Navodi aplikanta u vezi sa povredom člana 8. Konvencije su odbačeni kao ratione materiae nedopustivi. Sud smatra da u posebnim okolnostima aplikanticinog slučaja nije postignut potreban prag ozbiljnosti da bi se pokrenulo pitanje prema članu 8. Konvencije.

S.W. v. the United Kingdom (br. 87/18), 22.6.2021.

Povreda člana 8. EK

Povreda člana 13. u vezi sa članom 8. EK

Aplikantica je S.W., britanska državljanka, rođena 1968. godine. Živi u St Albansu (Ujedinjeno Kraljevstvo).

Bila je socijalna radnica i u jednom postupku pred Porodičnim sudom koji se ticao navodnog seksualnog zlostavljanja djece je postupala kao vještak. Postupajući sudija u predmetu je odbio navode o seksualnom zlostavljanju, a u donesenoj presudi iznio je niz kritika na račun aplikantinog vještačenja i optužio je za povredu profesionalnih obaveza. Presudu je dostavio tadašnjem aplikanticinom poslodavcu, te drugim relevantnim tijelima i profesionalnim udruženjima, nakon čega joj je raskinut ugovor o radu.

Aplikantica je o ovim negativnim nalazima postupajućeg sudije saznala dva dana prije donošenja finalne presude, kada je postupajući sudija, na kraju ročišta, usmeno objavio presudu. Nakon usmene objave presude, ali prije nego što je ista finalizirana, postupajući sudija Porodičnog suda održao je niz ročišta kako bi adresirao podneske aplikantice u vezi određenih aspekata presude, uključujući zahtjev aplikantice da joj se u pisanom otpisku presude obezbijedi anonimnost. U konačnici, a kao rezultat aplikanticinih podnesaka, učinjene su određene izmjene teksta presude, ali su negativni nalazi u odnosu na aplikanticu ostali, kao i odluka da se u presudi objavi njeno ime i prezime.

Pozivajući se na član 8. (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života), član 13. (pravo na djelotvorni pravni lijek) i član 6. stav 1. (pravo na pravično suđenje), aplikantica se posebno žali da nije dobila obavijest o zaključcima Porodičnog suda sve do usmene objave presude, te da joj nacionalni sudovi nisu mogli dodijeliti odštetu zbog navodne povrede njenog prava na poštovanje privatnog života.

Evropski sud je, između ostalog, istakao da se uputama sudije da se njegovi negativni nalazi dostave lokalnim vlastima i relevantnim strukovnim tijelima, a da aplikantici ne pruži priliku da se upozna s istim tokom rasprave, na nezakonit i nesrazmjeran način umiješalo u njeno pravo na poštovanje njenog privatnog života prema članu 8. Konvencije. Stoga je došlo do kršenja te odredbe.

U pogledu člana 13. Evropski sud je, između ostalog, istakao da iako je Apelacijski sud jasno smatrao da je postupak sudije "očito nepravedan do stepena koji u potpunosti nije ispunio osnovne zahtjeve pravičnosti utvrđene članom 8. i / ili običajnim pravom", advokat je ipak savjetovao aplikanticu da zahtjev za naknadu štete neće imati stvarne izgleda za uspjeh, jer je malo vjerovatno da će utvrditi odsutnost dobre vjere kod sudije; činjenica koju je Vlada izričito prihvatila. Sud ne vidi nijedan razlog za odstupanje od ove procjene i stoga prihvaća da zahtjev za naknadu štete ne bi bio uspješan. Sud je prihvatio da aplikantica nije imala pristup djelotvornom pravnom lijeku na nacionalnom nivou koji bi mogao riješiti suštinu njene žalbe na član 8. i na osnovu kojeg bi mogla dobiti odgovarajuću pomoć. Stoga je došlo do kršenja člana 13. Konvencije, u vezi s članom 8.

Dodoja v. Croatia (br. 53587/17), 24.6.2021. godine

Povreda član 6. st. 1 i 3.d)

Aplikant je Siniša Dodoja, hrvatski državljani, rođen 1963. godine. Živi u Splitu.

Slučaj se odnosi na krivični postupak koji je vođen protiv aplikanta zbog trgovine heroinom, a koji je okončan donošenjem osuđujuće presude. Aplikantu je izrečena kazna zatvora u trajanju od osam godina.

Pozivajući se na član 6. stavovi 1. i 3. (d) (pravo na pravično suđenje), aplikant se žali da se presuda kojom je oglašen krivim u odlučujućem dijelu zasnivala na svjedočenju saoptuženog u istom predmetu, te da mu nije pružena prilika da ispita ovog svjedoka optužbe.

Evropski sud je ispitujući pravičnost postupka u cjelini, između ostalog istakao da se, osuđujući aplikanta, prvostepeni sud uveliko oslanjao na policijsku izjavu suokrivljenog koji je bio odsutan sa suđenja, i koji je čini se i sam pokušao da povuče svoju izjavu datu policiji i s kojim aplikant nikada nije mogao da se suoči ili da ga ispita, uprkos činjenici da su to bili presudni dokazi protiv njega.

Kao posljedica toga, osuđen je za teži oblik krivičnog djela i osuđen na strožu kaznu na osnovu dokaza u vezi s kojima su mu bila znatno ograničena prava na odbranu.

Imeri v. Croatia (br. 77668/14), 24.6.2021. godine

Povreda člana 1. Protokola broj 1 uz EK

Aplikant je Ardian Imeri, norveški državljanin, rođen 1980. godine. Živi u mjestu Ski (Norveška).

Aplikant je iz Slovenije prešao u Hrvatsku sa 43.500 eura i 730.000 NOK, a da to nije prijavio carinicima. Pronađeni novac mu je privremeno oduzet.

Zbog navedenog, Ministarstvo financija, Financijski inspektorat je protiv aplikanta pokrenuo prekršajni postupak na osnovu članova 40. stav 1 i 69. stav 1 Zakona o devizama, te članu 74. Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma. Izrečena mu je prekršajna sankcija u iznosu od 5.000Kuna. Takođe mu je trajno oduzet iznos od 530.000 norveških kruna (NOK), dok mu je ostatak novca vraćen.

Pozivajući se na član 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju (zaštita imovine), aplikant se žali da je odluka o oduzimanju 530.000 NOK bila prekomjerna.

Evropski sud je, između ostalog, utvrdio da je uporedivši težinu krivičnog djela okrivljenog sa zaplijenom 530.000 NOK (otprilike 66.200 EUR u to vrijeme), zaplijenjeni iznos u osnovi bio nesrazmjeran sa krivičnim djelom.

Činjenica da je aplikantu vraćeno oko 50% prvobitno oduzetog novca ne može promijeniti ovaj zaključak. Evropski sud je imao u vidu praksu zauzetu u predmetima [Gabrić protiv Hrvatske](#) i [Boljević protiv Hrvatske](#).